

Briselē, 9.4.2025.
COM(2025) 167 final

2025/0087 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem
attiecībā uz 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas termiņa pagarināšanu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar kuru nosaka nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē (“IGC”) Savienības vārdā jāieņem sakarā ar 1995. gada **Graudu tirdzniecības konvencijas** termiņa paredzēto pagarināšanu līdz 2027. gada 30. jūnijam.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencija

1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas (“konvencija”) mērķis ir veicināt starptautisko sadarbību visos graudu tirdzniecības aspektos, veicināt starptautiskās graudu tirdzniecības paplašināšanos un nodrošināt pēc iespējas brīvāku šīs tirdzniecības plūsmu. Bez tam konvencijas nolūks ir visu locekļu interesēs dot iespējami plašāku ieguldījumu starptautiskā graudu tirgus stabilitātē, pastiprināt pasaules pārtikas nodrošinātību un izveidot forumu, kur apmainīties ar informāciju un apspriest dalībnieku bažas attiecībā uz graudu tirdzniecību.

Konvencija stājās spēkā 1995. gada 1. jūlijā.

Eiropas Savienība ir konvencijas³ Puse.

2.2. Starptautiskā Graudu padome

IGC ir starpvaldību organizācija, kas tiecas īstenot konvencijas 1. pantā noteiktos mērķus. Konkrētāk, IGC mērķi ir:

- veicināt starptautisko sadarbību visos graudu tirdzniecības aspektos;
- veicināt graudu nozares starptautiskās tirdzniecības paplašināšanos, atvērtību un taisnīgumu;
- veicināt starptautiskā graudu tirgus stabilitāti, uzlabot pasaules pārtikas nodrošinājumu un veicināt to valstu attīstību, kuru ekonomika ir atkarīga no graudu tirdzniecības.

Šie mērķi tiek īstenoti ar tirgus pārredzamības uzlabojumiem, ko panāk, izmantojot informācijas apmaiņu, analīzi un konsultācijas par tirgus un politikas attīstības tendencēm.

Patlaban IGC ir 30 locekļi, kuru vidū ir daudzi pasaules lielākie labības ražotāji, kā arī importētāji. Līdztekus Eiropas Savienībai citu locekļu vidū ir Apvienotā Karaliste, Argentīna, ASV, Austrālija, Indija, Japāna, Kanāda, Krievija un Ukraina. Tomēr Ķīna un Brazīlija nav tās locekles.

30 IGC locekļiem kopā ir 2000 balsu.

Budžeta procedūru vajadzībām (sk. konvencijas 11. pantu), t. i., lai noteiktu locekļu ikgadējās finansiālās iemaksas, Savienībai 2024./25. gadā⁴ ir 375 balsis.

Lēmumu pieņemšanā, proti, kad tiek balsots (sk. konvencijas 12. pantu), 1000 balsu tiek sadalīts 11 eksportētājiem locekļiem (tai skaitā 240 balsis Savienībai) un 1000 balsu – 19 importētājiem locekļiem. Jāuzsver, ka principā IGC darbojas uz vienprātības pamata un gadījumi, kad tiek faktiski balsots, ir ļoti reti.

Starptautiskās Graudu padomes sanāksmēs Eiropas Savienību pārstāv Eiropas Komisija. IGC sanāksmēs, jo īpaši padomes sesijās, var piedalīties dalībvalstis.

2.3. Paredzētais Starptautiskās Graudu padomes akts

Starptautiskās Graudu padome 62. sesijā, kas norisināsies 2025. gada 12. jūnijā, gatavojas pieņemt lēmumu par konvencijas termiņa pagarināšanu par diviem gadiem (“paredzētais akts”).

Uz konvencijas 33. pantu balstītā paredzētā akta mērķis ir nodrošināt, ka IGC turpina darbu.

Konvencijas termiņa pagarinājums aptvers laiku no 2025. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 30. jūnijam.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

- Ar Padomes Lēmumu 96/88/EK⁵ Eiropas Savienība noslēdza konvenciju ar termiņu līdz 1998. gada 30. jūnijam; kopš tā laika šis termiņš ir ticis regulāri pagarināts. Saskaņā ar konvencijas 33. pantu konvencija katru reizi tiek pagarināta uz laiku, kas nav ilgāks par diviem gadiem. Iepriekšējoreiz to ar IGC lēmumu pagarināja 2023. gada 14. jūnijā, un konvencija būs spēkā līdz 2025. gada 30. jūnijam.
- Eiropas Savienība vienmēr ir bijusi aktīva IGC locekle, un Savienības interesēs ir vēlreiz pagarināt konvencijas termiņu uz laiku, kas nav ilgāks par diviem gadiem. Savienība ir viens no lielākajiem labības ražotājiem un vadošais kviešu un miežu eksportētājs, kā arī lielākais kukurūzas importētājs.
- Šā priekšlikuma mērķis ir lūgt Padomei pilnvarot Komisiju Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā balsot par konvencijas termiņa pagarināšanu līdz 2027. gada 30. jūnijam. Oficiālu lēmumu par konvencijas termiņa pagarināšanu plānots pieņemt IGC 62. sesijā, kas norisināsies 2025. gada 12. jūnijā.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*”⁶.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

IGC ir struktūra, kas izveidota ar 1995. gada Graudu tirdzniecības konvenciju.

Ar paredzēto IGC aktu tiek pagarināts konvencijas termiņš; konvencija ir Savienībai saistošs starptautisks nolīgums. Tāpēc paredzētajam aktam ir juridiskas sekas.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Eiropas Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir klasificējams kā galvenais, bet otrs ir tikai pakārtots, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, kas nepieciešams galvenajam jeb dominējošajam mērķim vai komponentam.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. ATBILSTĪBA PRINCIPAM “DIGITĀLS PĒC NOKLUSĒJUMA”

Saskaņā ar veikto digitālo novērtējumu šim priekšlikumam nav digitālās dimensijas, jo tam nav digitālas nozīmes.

Priekšlikums nosaka ES nostāju attiecībā uz starptautiska nolīguma, 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas, pagarināšanu par diviem gadiem, proti, līdz 2027. gada 30. jūnijam.

Digitālie līdzekļi vai datu apmaiņa priekšlikuma darbības jomā neietilpst.

6. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Ar IGC aktu tiks pagarināts konvencijas darbības termiņš, tādēļ to publicēs IGC oficiālajā tīmekļvietnē.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS**par nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas termiņa pagarināšanu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) 1995. gada Graudu tirdzniecības konvenciju ("konvencija") Savienība noslēdza ar Padomes Lēmumu 96/88/EK¹, un tā stājās spēkā 1995. gada 1. jūlijā. Konvencija tika noslēgta uz trim gadiem².
- (2) Saskaņā ar konvencijas 33. pantu Starptautiskā Graudu padome var pagarināt konvencijas termiņu uz secīgiem periodiem, kas katru reizi nav ilgāki par diviem gadiem. Kopš konvencijas noslēgšanas tās termiņš ticis regulāri pagarināts par turpmākiem divu gadu periodiem. Iepriekšējoreiz konvencijas termiņu ar Starptautiskās Graudu padomes lēmumu pagarināja 2023. gada 14. jūnijā², un tā ir spēkā līdz 2025. gada 30. jūnijam.
- (3) Starptautiskā Graudu padome 62. sesijā, kas norisināsies 2025. gada 12. jūnijā, gatavojas pieņemt lēmumu par konvencijas termiņa turpmāku pagarināšanu vēl par diviem gadiem, proti, uz laiku no 2025. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 30. jūnijam.
- (4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas attiecībā uz konvencijas termiņa pagarināšanu Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Graudu padomes 62. sesijā.
- (5) Savienība ir viens no lielākajiem labības ražotājiem un vadošais kviešu un miežu eksportētājs, kā arī viens no lielākajiem kukurūzas importētājiem. Savienība vienmēr ir aktīvi darbojusies Starptautiskajā Graudu padomē, kurai ir svarīga loma pasaules graudu tirgu stabilizēšanā un pārtikas nodrošinājuma uzlabošanā. Tāpēc konvencijas pagarināšana ir Savienības interesēs,

¹ Padomes Lēmums 96/88/EK (1995. gada 19. decembris), ar ko Eiropas Kopiena apstiprina Graudu tirdzniecības konvenciju un Pārtikas atbalsta konvenciju, kas veido 1995. gada Starptautisko līgumu par graudiem (OV L 21, 27.1.1996., 47. lpp.).

² Padomes Lēmums (ES) 2023/991 (2023. gada 15. maijs) par nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas termiņa pagarināšanu (OV L 135, 23.5.2023., 114. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/991/oj>).

³ OV L 21, 27.1.1996., 47. lpp.

⁴ Starptautiskās Graudu padomes darbība balstās uz fiskālo gadu, kas ilgst no 1. jūlija līdz 30. jūnijam.

⁵ OV L 21, 27.1.1996., 47. lpp.

⁶ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 63. un 64. punkts.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskās Graudu padomes 62. sesijā, ir balsot par 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas termiņa turpmāku pagarināšanu vēl par diviem gadiem, proti, uz laiku no 2025. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 30. jūnijam.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

FINANŠU PĀRSKATS		FinancSt/10/ PS/nd/ Ares(2025)1094 676	
		6.221.2025.1	
		DATUMS: 24.02.2025.	
1. BUDŽETA POZĪCIJA 14 20 03 06 – Starptautiskās organizācijas un nolīgumi		APROPRIĀCIJAS B2025 5 277 000 EUR	
2. NOSAUKUMS Priekšlikums Padomes lēmumam par nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas termiņa pagarināšanu			
3. JURIDISKAIS PAMATS: ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.			
4. MĒRĶI Pagarināt pašreizējo Graudu tirdzniecības konvencijas termiņu vēl par diviem gadiem (2025. gada 1. jūlija līdz 2027. gada 30. jūnijam).			
5. FINANSIĀLĀ IETEKME	12 MĒNEŠU PERIODS (milj. EUR)	KĀRTĒJAIS FINANŠU GADS 2025 (milj. EUR)	NĀKAMAIS FINANŠU GADS DB2026 (milj. EUR)
5.0 IZDEVUMI - KO SEDZ NO ES BUDŽETA (KOMPENSĀCIJAS/INTERVENCES) - VALSTU IESTĀDES - CITI		4,2	4,45
5.1 IENĒMUMI - ES PAŠU RESURSI (NODEVAS/MUITAS NODOKĻI) - VALSTS			
5.0.1 APLĒSTIE IZDEVUMI	2025		
5.1.1 APLĒSTIE IENĒMUMI	-		
5.2 APRĒĶINA METODE pamatojas uz pieņēmumu par aplēsto ES balsu skaitu, kas mainās katru gadu, un par aplēsto summu GBP, kas jāmaksā par vienu balsi.			
6.0 VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT NO APROPRIĀCIJĀM, KAS IERAKSTĪTAS KĀRTĒJĀ BUDŽETA ATTIECĪGAJĀ NODAĻĀ?			JĀ
6.1 VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT, VEICOT KĀRTĒJĀ BUDŽETA STARPNODAĻU PĀRVIETOJUMUS?			-
6.2 VAI BŪS VAJADZĪGS PAPILDU BUDŽETS?			-
6.3 VAI APROPRIĀCIJAS BŪS JĀIERAKSTA NĀKAMO GADU BUDŽETOS?			JĀ
PIEZĪMES Summas, kas attiecas uz 2026. un 2027. gadu, ir atkarīgas no budžeta līdzekļu pieejamības. ES ikgadējo iemaksu veic GBP. Faktiski maksājamā summa var mainīties atkarībā no ES saņemtā galīgā balsu skaita, maksājamās summas par vienu balsi un EUR/GBP maiņas kursa. Ja augstas inflācijas apstākļi saglabāsies, summa 2025./26. un 2026./27. gadam var nedaudz pieaugt.			